

" هویت " مفهومی قابل تامل در معماری امروز ایران "

دلارام شیخ

۱- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علی آباد کتول

d276.sheikh@gmail.com

نام ارائه دهنده: دلارام شیخ

خلاصه

دیر زمانی است که سخن از رابطه معماری و هویت به میان می آید و این مهم را در ذهن متبادر می سازد ، تعلق خاطر یا عدم آن به معیارهای سنتی و تاریخی هر منطقه این شاید سطحی ترین نگاه به هویت در معماری معاصر ایران باشد. باید به این نکته توجه داشت که صرفا استفاده از فرم های تاریخی نمی تواند الگویی کارآمد جهت بخشی به معماری امروز ایران باشد. معماری معاصر ایران ، اکنون در آشفتگی محض مابین آنچه در گذشته به عنوان معیارهای طراحی داشته است و نگاهی توأم با حسرت به معماری جذاب و دل فریب غربی به سر می برد . معمار امروز ایران برای رسیدن به جایگاه مناسبی در طراحی با چالش های گوناگونی روبه روست که مهمترین آنها هویت به نظر می رسد.

با آغاز مواجهه با دنیای غرب و پیدایش واژگان دوگانه « سنت » - « مدرنیته » یا « فرنگی » - « ایرانی » ، مباحثی در باب هویت ، در باب تاریخ معاصر ایران در حوزه های مختلف و به ویژه معماری زاده و با گذشت زمان با رویکردهای گوناگون و دربرخی موارد ، متضاد رو به رو شد . انتقال معماری روز اروپا و آمریکای شمالی به کشور هایی مانند ایران ، تبعات و عوارض ناگواری به همراه داشته است . این تهاجم چنان سریع و گسترده بوده که گویی تیشه به ریشه خورده است .

نقد معماری یکی از وجوه مهم ادبیات معماری است که به شرح ، تفسیر و سنجش اندیشه ها و آثار معماری می پردازد و بخش مهمی از طش طوریکه هرگونه نظریه و پژوهش در حوزه های مختلف معماری ، بر پایه نقد معماری به معنای عام آن متکی است. نقد معماری یکی از مباحث مهجور و فراموش شده جامعه ماست و می توان گفت تا کنون تحقیقات جدی و در خور در آن انجام نشده است.

در این مقاله سعی شده است ابتدا به گونه شناسی هویت و بررسی هویت در معماری معاصر ایران پرداخته شده و در ادامه با استفاده از دسته بندی تفکرات معماران ایرانی که هم از اهمیت و اعتبار داخلی برخوردار هستند و هم اعتبار خارجی و یا آثارشان قابلیت تعمیم پذیری مناسب و قابل قبولی را داراست ، تلاشی در جهت شناخت بیشتر معماری معاصر ایران انجام پذیرفته و در پایان بحران هویت در ایران و جهان مورد بررسی قرار گرفته است.